

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, 20 grudnia 2023 r.

DIH-2.707.22.2023.PL

DECYZJA DIH-2 Nr 46.2023

Informacje prawnie chronione oznaczono [xxx]

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 oraz poz. 803), art. 1 ust. 3 oraz art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1706 oraz Dz. U. z 2023 r. poz. 877),

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

po rozpatrzeniu odwołania z 30 czerwca 2023 r. złożonego przez Superhobby Market Budowlany Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie (dalej zwanej: „przedsiębiorcą” lub „spółką” lub „stroną”) od decyzji Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z 12 czerwca 2023 r. (sygn. NR.8361.159.2023/7DEC/23) wymierzającej karę pieniężną w wysokości 1.000,00 zł (słownie: jeden tysiąc złotych), na podstawie art. 13 ust. 13 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z 2023 r. poz. 129, poz. 1497 oraz poz. 1859) z tytułu niewykonania obowiązku, o którym mowa w art. 13 ust. 2 tej ustawy,

**postanawia
utrzymać zaskarżoną decyzję w mocy.**

UZASADNIENIE

Śląski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej (dalej jako „Śląski WIH”, „organ pierwszej instancji”), 27 lutego 2023 r. na podstawie art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r. poz. 221), dalej zwanej: „Prawo przedsiębiorców”, zawiadomił spółkę o zamiarze wszczęcia kontroli. W treści zawiadomienia NR-59Z/2023 wskazano, że zakres przedmiotowy kontroli obejmie przestrzeganie obowiązków wynikających z następujących aktów prawnych:

- identyfikacja kontrolowanego przedsiębiorcy w oparciu o wpis do Krajowego Rejestru sądowego, ewidencji działalności gospodarczej lub wniosku o wpis do CEiDG i sprawdzenie poprawności tych danych,
- art. 13 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z 2023 r. poz. 129 poz. 1497 oraz poz. 1859), dalej zwanej: „ustawą o szczególnych rozwiązaniach”,

- art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168), dalej zwanej: „ustawą o informowaniu o cenach towarów i usług”,
- art. 55 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1772 oraz poz. 1693), dalej zwanej: „ustawą o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła”.

Zawiadomienie zostało doręczone 3 marca br.

Od 15 do 17 marca br. inspektorzy reprezentujący Śląskiego WIIH, działając na podstawie i w ramach upoważnienia do przeprowadzenia kontroli NR-168-W/2023 z 15 marca br., przeprowadzili kontrolę w należącym do spółki Markecie OBI 811 znajdującym się przy ul. [xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx]. Czynności przeprowadzono w obecności osób upoważnionych do reprezentowania przedsiębiorcy w toku kontroli, zatrudnionych na stanowiskach dyrektora marketu i zastępców dyrektora marketu. Kopie upoważnień dołączono do akt kontroli. Przed przystąpieniem do czynności osobie upoważnionej okazano legitymacje służbowe oraz wręczono upoważnienie do przeprowadzenia kontroli z pouczeniem o prawach i obowiązkach kontrolowanego przedsiębiorcy. Inspektorzy na podstawie książki kontroli ustalili, że placówka nie jest objęta kontrolą innego organu i dokonali stosownego wpisu.

Z uwagi na średnioroczne zatrudnienie kontrolowany przedsiębiorca zaliczany jest do grupy pozostałych przedsiębiorców. Oświadczenie dotyczące tej kwestii dołączono do akt kontroli.

W momencie wszczęcia kontroli przedsiębiorca posiadał na stanie i oferował do sprzedaży węgiel kamienny w opakowaniach jednostkowych w następujących sortymentach:

- 1) ekogroszek kamienny GOLD worki po 25 kg, w cenie sprzedaży 69,99 zł/op. (2,80 zł/kg),
- 2) ekogroszek suszony worki po 20 kg, w cenie sprzedaży 65,99 zł/op. (3,30 zł/kg).

Ceny oferowanych sortymentów węgla kamiennego uwidoczniło w miejscu ich sprzedaży na paletach. Na etykietach cenowych zamieszczono cenę za worek i cenę jednostkową. Inspektorzy stwierdzili, że powyższe jest zgodne z wymaganiami określonymi w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług. Do akt kontroli dołączono wydruk zdjęć etykiet cenowych węgla kamiennego.

W toku kontroli ustalono, że kontrolowany przedsiębiorca posiada status Pośredniczącego Podmiotu Węglowego. Spółka, zgodnie z wymaganiami art. 55 ust. 3 pkt 1 ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła, posiada, wprowadza i aktualizuje dane na koncie prowadzonym w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w art. 55 ust. 1 ww. ustawy. Dane figurujące w systemie teleinformatycznym były zgodne co do rodzaju i cen sprzedaży z dostępnymi w placówce sortymentami węgla kamiennego. Do akt kontroli dołączono wydruk ze strony www.cieplo.gov.pl z danymi wprowadzonymi przez kontrolowanego przedsiębiorcę.

Inspektorzy ustalili, że prowadzona przez kontrolowanego przedsiębiorcę działalność jest zgodna w zakresie podmiotowym i przedmiotowym z wpisem do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000092178.

Na podstawie okazanych dokumentów i wyjaśnień złożonych do protokołu przesłuchania w charakterze świadka przez dyrektora marketu, inspektorzy ustalili, że w okresie od 16 do 22 kwietnia 2022 r. nie sporządzano i nie przekazywano nabywcom oświadczeń o pochodzeniu węgla. Naruszenie obowiązku dotyczyło 153 transakcji sprzedaży. Spółka

w okresie od 23 do 27 kwietnia 2022 r. zawiesiła sprzedaż węgla. Po wznowieniu sprzedaży węgla 28 kwietnia 2022 r., do każdej transakcji sprzedaży jest wystawiane i przekazywane nabywcy oświadczenie o pochodzeniu węgla zgodne z wymaganiami art. 13 ust. 2 do 6 ustawy o szczególnych rozwiązaniach. Zgodność sporządzanych i przekazywanych nabywcom oświadczeń z wymaganiami ustawowymi potwierdziła analiza wybranych dokumentów, które dotyczyły transakcji z:

- 1) 15 marca br. - paragon 6115, oświadczenie nr OBI 011/3/1/6115
- 2) 14 marca br. - paragony 3801 i 3802, oświadczenia OBI 011/11/3/3801 i OBI 011/11/4/3802,
- 3) 28 kwietnia 2022 r. - paragon 0535, oświadczenie 01/011/28.04.2022.

Dyrektor marketu zobowiązał się do sporządzenia i przestania zaległych oświadczeń do podmiotów, które nabyły węgiel w okresie od 16 do 22 kwietnia 2022 r. na podstawie faktur VAT. Ponadto osoba upoważniona do reprezentowania przedsiębiorcy w toku kontroli zobowiązała się do powiadomienia organu w ciągu 14 dni o wykonaniu ww. zobowiązania. Dyrektor marketu poinformował również, o przygotowaniu zaległych oświadczeń dla pozostałych nabywców z okresu od 16 do 22 kwietnia 2022 r., które są do odbioru na terenie kontrolowanej placówki, a także o umieszczeniu informacji dla klientów o możliwości odbioru tych dokumentów.

Spółka, zgodnie z art. 20 ust. 2 ustawy z 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1706 oraz Dz. U. z 2023 r. poz. 877), dalej: „ustawa o Inspekcji Handlowej”, została pouczone o możliwości wniesienia uwag bezpośrednio do protokołu lub wniesienia ich na piśmie do Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w terminie 7 dni od daty przedstawienia protokołu do podpisu.

Fakt zakończenia kontroli został odnotowany w książce kontroli.

17 marca br., na terenie kontrolowanej placówki, odczytano protokół i następnie został on podpisany przez osobę upoważnioną do reprezentowania przedsiębiorcy w toku kontroli bez uwag.

24 marca br. do Śląskiego WIIH wpłynęła wiadomość e-mail, w której poinformowano o wykonaniu zobowiązania polegającego na wysłaniu oświadczeń do podmiotów, które w okresie od 16 do 22 kwietnia 2022 r. w markecie OBI 811 nabyły węgiel kamienny na podstawie faktury VAT.

Śląski WIIH, 9 maja br., na podstawie art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 oraz poz. 803), dalej zwanej: „kpa” zawiadomił spółkę o wszczęciu z urzędu postępowania w przedmiocie nałożenia administracyjnej kary pieniężnej za naruszenie obowiązku, o którym mowa w art. 13 ust. 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach. Jednocześnie organ pierwszej instancji na podstawie art. 189f § 2 kpa wystosował do przedsiębiorcy postanowienie, w którym wyznaczył termin na przedstawienie dowodów potwierdzających usunięcie naruszenia prawa powstałego w okresie od 16 do 22 kwietnia 2022 r. Pisma doręczono spółce 15 maja br.

24 maja br. do organu pierwszej instancji wpłynęło pismo strony z informacją o wielkości obrotu osiągniętego w roku 2022 r.

31 maja br. do organu pierwszej instancji wpłynęło pismo zawierające wyjaśnienia strony. Spółka w odpowiedzi na postanowienie z 9 maja br. poinformowała o przekazaniu oświadczeń o pochodzeniu węgla do 9 spośród 153 nabywców, którzy dokonali zakupu węgla kamiennego

w markecie OBI 811 w okresie od 16 do 22 kwietnia 2022 r. Podmioty te nabyły paliwo stałe na podstawie faktury VAT i można było ustalić adres do wysłania brakujących oświadczeń. Natomiast pozostałe 144 transakcji zostało udokumentowanych paragonami, w związku z czym nie było możliwości ustalenia adresów nabywców. Strona poinformowała o wystawieniu oświadczeń do wszystkich 144 transakcji oraz informacji o możliwości ich odebrania w miejscu zakupu tj. w markecie OBI 811. Ponadto spółka poinformowała o zleceniu wszystkim sklepom z sieci OBI przygotowania brakujących oświadczeń o pochodzeniu węgla z okresu od 16 do 22 kwietnia 2022 r. i przekazania ich nabywcom.

Śląski WIIH, 12 czerwca br., wydał decyzję (sygn. NR.8361.159.2023/7DEC/23), w której wymierzył stronie administracyjną karę pieniężną w wysokości 1.000,00 zł z tytułu naruszenia obowiązków z art. 13 ust. 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach. Decyzję doręczono 16 czerwca br.

Strona, 30 czerwca br., z zachowaniem ustawowego terminu wniosła odwołanie, w którym zaskarżyła w całości decyzję Śląskiego WIIH (sygn. NR.8361.159.2023/7DEC/23) z 12 czerwca br. Spółka na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 kpa wniosła o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i umorzenie postępowania w sprawie nałożenia administracyjnej kary pieniężnej, ewentualnie na podstawie art. 189f § 1 pkt 1 kpa, o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i orzeczenie, co do istoty sprawy poprzez odstąpienie od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestanie na pouczeniu z uwagi na znikomą wagę naruszenia i zaprzestanie naruszania prawa. Ponadto w treści uzasadnienia strona podniosła, że wymierzona kara pieniężna jest wygórowana.

Przy piśmie z 10 lipca br. Śląski WIIH przekazał Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej jako: „Prezes UOKiK” lub „organ odwoławczy”) odwołanie wniesione przez spółkę wraz z aktami sprawy. Pełnomocnictwo przedłożone przez autora odwołania nie było udzielone zgodnie z zasadami reprezentacji przedsiębiorcy, ponieważ jedna z osób podpisujących ten dokument nie figuruje w składzie Zarządu Spółki, podanym w Informacji odpowiadającej odpisowi aktualnemu z Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego nr KRS 0000092178, wg stanu na 17 lipca br. W związku z powyższym Prezes UOKiK, 17 lipca br., wezwał spółkę do uzupełnienia braków formalnych poprzez przedłożenie odwołania lub pełnomocnictwa dla autora odwołania, podpisanego zgodnie z zasadami reprezentacji wynikającymi z wpisu do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego nr 0000092178, w terminie 7 dni od daty jego doręczenia, pod rygorem pozostawienia pisma z 30 czerwca br. bez rozpatrzenia. Wezwanie zostało doręczone 20 lipca br.

1 sierpnia br. do siedziby organu odwoławczego wpłynęło pismo spółki uzupełniające braki formalne odwołania z 30 czerwca br., do którego dołączono pełnomocnictwo podpisane zgodnie z zasadami reprezentacji spółki.

Prezes UOKiK pismem z 3 sierpnia br. poinformował spółkę o przysługującym jej prawie do czynnego udziału w każdym stadium postępowania, w tym do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Ponadto organ odwoławczy poinformował, że rozpatrzenie sprawy nastąpi do 13 września br. Pismo zostało doręczone 7 sierpnia br. Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień.

Prezes UOKiK 5 września br. wydał decyzję nr DIH-2 Nr 27.2023, w której utrzymał w mocy decyzję Śląskiego WIIH z 12 czerwca br. (sygn. NR.8361.159.2023/7DEC/23). Decyzja została doręczona 7 września br.

Powyższa decyzja została podpisana przez zastępcę dyrektora Departamentu Inspekcji Handlowej 5 września br. na podstawie upoważnienia Prezesa UOKiK z 9 października 2020 r. Z treści pkt 1) ww. upoważnienia wynika, że w dacie podpisania decyzji DIH-2 Nr 27.2023 r. zastępca dyrektora Departamentu Inspekcji Handlowej nie był upoważniony do podpisywania decyzji administracyjnych, wydanych w wyniku odwołania strony od decyzji wojewódzkiego inspektora Inspekcji Handlowej wydanej na podstawie art. 13 ust. 13 w zw. ust. 12 ustawy o szczególnych rozwiązaniach.

W związku z powyższym Prezes UOKiK z urzędu wszczął i przeprowadził postępowanie zakończone 13 października br. wydaniem decyzji DIH-2 Nr 40.2023 stwierdzającej nieważność decyzji DIH-2 Nr 27.2023 z 5 września br. Decyzja została doręczona stronie 18 października br. Spółka nie skorzystała z prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy ani nie wniosła skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

W związku z powyższym Prezes UOKiK 22 listopada br. zawiadomił stronę o przystąpieniu do rozpoznania odwołania od decyzji Śląskiego WIIH z 12 czerwca br. (sygn. NR.8361.159.2023/7DEC/23) oraz o uprawnieniach wynikających z art. 10 § 1 kpa. Pismo zostało doręczone 24 listopada br.

Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził.

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ odwoławczy dokonuje oceny czy odwołanie strony postępowania jest uzasadnione oraz sprawdza, czy wydana decyzja była prawidłowa.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, w postępowaniu administracyjnym, w sprawach związanych z wykonywaniem zadań i kompetencji Inspekcji Handlowej organem właściwym jest wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej. Organem wyższego stopnia jest Prezes UOKiK.

Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Po przeanalizowaniu akt sprawy Prezes UOKiK wyczerpująco zbadał wszystkie istotne okoliczności faktyczne i prawne związane ze sprawą oraz zapoznał się z dowodami służącymi ustaleniu stanu faktycznego zgodnie z zasadami prawdy obiektywnej, dokonując przy tym wszechstronnej oceny materiału dowodowego.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy o szczególnych rozwiązaniach, przedsiębiorca, który wprowadził lub przemieścił na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej węgiel, bez względu na kraj pochodzenia tego węgla, jest obowiązany posiadać i udostępniać na żądanie wojewódzkiego inspektora Inspekcji Handlowej i naczelnika urzędu celno-skarbowego dokumenty potwierdzające kraj pochodzenia węgla, datę wprowadzenia lub przemieszczenia węgla na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a w przypadku węgla, którego krajem pochodzenia jest Ukraina, także region wydobycia węgla. Dokumenty

przechowuje się przez okres 5 lat od daty wprowadzenia węgla na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Jak stanowi art. 13 ust. 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach, przedsiębiorca dokonujący obrotu węglem, przez co rozumie się sprzedaż lub inną formę zbycia węgla na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jest obowiązany sporządzić i przekazać nabywcy informację o kraju pochodzenia węgla, a także:

- 1) dacie wprowadzenia lub przemieszczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku węgla, którego krajem pochodzenia nie jest Rzeczpospolita Polska;
- 2) regionie wydobywania węgla i dacie wprowadzenia lub przemieszczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku węgla, którego krajem pochodzenia jest Ukraina;
- 3) dacie nabycia od kopalni, w przypadku węgla, którego krajem pochodzenia jest Rzeczpospolita Polska.

W myśl art. 13 ust. 3 ustawy o szczególnych rozwiązaniach informację, o której mowa w ust. 2 sporządza się w formie oświadczenia, do którego mogą zostać dołączone kopie dokumentów potwierdzających prawdziwość zawartych w oświadczeniu danych dotyczących węgla.

Jak stanowi art. 13 ust. 4 ustawy o szczególnych rozwiązaniach, oświadczenie jest składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: *„Jestem świadoma/świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”*. *Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń”*.

Zgodnie z art. 13 ust. 5 ww. ustawy, oświadczenie to zawiera:

- 1) numer identyfikacyjny oświadczenia, nadany przez przedsiębiorcę składającego oświadczenie;
- 2) oznaczenie przedsiębiorcy składającego oświadczenie, jego siedziby i adresu oraz adresu punktu sprzedaży węgla, jeśli jest inny niż adres siedziby przedsiębiorcy;
- 3) numer identyfikacji podatkowej (NIP) przedsiębiorcy składającego oświadczenie oraz numer identyfikacyjny w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej (REGON), jeżeli został nadany, albo numer identyfikacyjny w odpowiednim rejestrze państwa obcego;
- 4) oznaczenie faktury wystawionej przez przedsiębiorcę składającego oświadczenie obejmującej węgiel, którego dotyczy oświadczenie;
- 5) określenie kraju pochodzenia węgla;
- 6) określenie daty wprowadzenia lub przemieszczenia węgla na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku węgla, którego krajem pochodzenia nie jest Rzeczpospolita Polska;
- 7) określenie regionu wydobywania węgla, w przypadku węgla, którego krajem pochodzenia jest Ukraina;
- 8) datę nabycia od kopalni na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku węgla, którego krajem pochodzenia jest Rzeczpospolita Polska;
- 9) datę i miejsce złożenia oświadczenia;
- 10) podpis przedsiębiorcy składającego oświadczenie albo osoby upoważnionej do jego reprezentowania.

W myśl art. 13 ust. 6 ustawy o szczególnych rozwiązaniach, przedsiębiorca dokonujący obrotu węglem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest obowiązany do przechowywania kopii wydanych i otrzymanych oświadczeń przez okres 5 lat, licząc od dnia ich wydania lub przekazania.

Jak stanowi art. 13 ust. 7 ustawy o szczególnych rozwiązaniach, kontrolę wykonywania obowiązków określonych w art. 13 tej ustawy prowadzą wojewódzcy inspektorzy Inspekcji Handlowej.

Zgodnie z art. 13 ust. 12 ustawy o szczególnych rozwiązaniach, przedsiębiorca, który nie wypełnia obowiązków określonych w ust. 1 lub 2, podlega karze pieniężnej. Przepisy art. 13 ust. 13 stanowią, że karę pieniężną nakłada wojewódzki inspektor IH w drodze decyzji, do wysokości 10.000.000 zł.

W myśl z art. 13 ust. 14 ustawy o szczególnych rozwiązaniach, przy nakładaniu kary pieniężnej uwzględnia się rodzaj i zakres naruszenia, wielkość obrotów oraz dotychczasową działalność przedsiębiorcy, który nie wypełnił obowiązków określonych w art. 13 ust. 1 lub 2.

W związku z tym, że przepisy ustawy o szczególnych rozwiązaniach, nie regulują kwestii odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestania na pouczeniu, zastosowanie ma przepis art. 189f kpa.

Zgodnie z art. 189f § 1 kpa, organ administracji publicznej, w drodze decyzji, odstępuje od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestaje na pouczeniu, jeżeli waga naruszenia prawa jest znikoma, a strona zaprzestała naruszania prawa lub za to samo zachowanie prawomocną decyzją na stronę została uprzednio nałożona administracyjna kara pieniężna przez inny uprawniony organ administracji publicznej lub została ona prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, lub prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe i uprzednia kara spełnia cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

Jak stanowi art. 189f § 2 kpa, w przypadkach innych niż wymienione w § 1, jeżeli pozwoli to na spełnienie celów, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna, organ administracji publicznej, w drodze postanowienia, może wyznaczyć stronie termin do przedstawienia dowodów potwierdzających usunięcie naruszenia prawa lub powiadomienie właściwych podmiotów o stwierdzonym naruszeniu prawa, określając termin i sposób powiadomienia.

W myśl art. 189f § 3 kpa, organ administracji publicznej w przypadkach, o których mowa w § 2, odstępuje od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestaje na pouczeniu, jeżeli strona przedstawiła dowody, potwierdzające wykonanie postanowienia.

Prezes UOKiK rozpatrując odwołanie oparł się na materiale dowodowym zgromadzonym w tej sprawie tj. protokole z 17 marca br. i aktach kontroli nr NR.8361.159.2023 oraz aktach postępowania administracyjnego Śląskiego WIIH. Protokół kontroli z 17 marca br. nr akt kontroli NR.8361.159.2023 jest dokumentem urzędowym w rozumieniu art. 76 § 1 kpa i stanowi dowód tego, co w nim urzędowo stwierdzono.

Z treści protokołu kontroli bezspornie i jednoznacznie wynika, że spółka w okresie od 16 do 22 kwietnia 2022 r. w markecie OBI 811 nie realizowała obowiązku sporządzania i przekazywania nabywcy informacji o pochodzeniu węgla, o którym mowa w art. 13 ust. 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach. Z protokołu kontroli wynika również, że pozostałe

kwestie objęte przedmiotowym zakresem kontroli nie budziły zastrzeżeń i były realizowane zgodnie z wymogami prawa.

W wiadomości e-mail przesłanej 24 marca br. przedsiębiorca poinformował, że sporządził i wysłał brakujące oświadczenia, o których mowa w art. 13 ust. 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach, do klientów, którzy w markecie OBI 811 w okresie od 16 do 22 kwietnia 2022 r. nabyli węgiel kamienny na podstawie faktur VAT.

W toku postępowania administracyjnego strona, na żądanie Śląskiego WIIH udzieliła informacji o obrocie uzyskanym w 2022 r.

Organ odwoławczy, po ponownym przeprowadzeniu postępowania stwierdził, że fakt zaistnienia naruszenia prawa i jego waga w tej sprawie jest niewątpliwy. Podobnie nie budzi wątpliwości, że ustawodawca w treści przepisu art. 13 ust. 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach nie określił wprost momentu wykonania obowiązku przekazania oświadczenia. Prezes UOKiK przeprowadzając ponownie postępowanie stwierdził, że Śląski WIIH słusznie postanowił o wyznaczeniu spółce terminu do przedstawienia dowodów potwierdzających fakt usunięcia naruszenia prawa na podstawie art. 189f § 2 kpa.

Spółka w odpowiedzi na postanowienie organu pierwszej instancji z 9 maja br., przekazała informacje o podjętych działaniach i przedstawiła dowody potwierdzające usunięcie naruszenia prawa w stosunku do 9 spośród 153 transakcji sprzedaży węgla kamiennego, które miały miejsce w kontrolowanym markecie OBI 811. Natomiast, co do pozostałych 144 transakcji strona poinformowała o przygotowaniu oświadczeń i ich dostępności w miejscu sprzedaży oraz o umieszczeniu na stronie internetowej informacji o możliwości ich odbioru. Ponadto spółka poinformowała, że we wszystkich sklepach OBI w Polsce wdrożyła program naprawczy polegający na wysłaniu oświadczeń do wszystkich podmiotów, które nabyły węgiel kamienny w okresie od 16 do 22 kwietnia 2022 r., w stosunku do których można ustalić adres oraz udostępnieniu informacji o możliwości odebrania oświadczeń dla podmiotów, których adresy są nieznane i przygotowaniu tych oświadczeń tak aby możliwe było ich natychmiastowe wydanie.

Prezes UOKiK po ponownym przeprowadzeniu postępowania podzielił stanowisko organu pierwszej instancji, że powyższe działanie strony nie jest równoznaczne z dokonaniem usunięcia naruszenia prawa i jego skutków.

Prezes UOKiK przeprowadzając ponownie postępowanie stwierdził, że zgodne ze stanem faktycznym i prawnym było stwierdzenie Śląskiego WIIH, że strona naruszyła art. 13 ust. 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach. W związku z powyższym organ pierwszej instancji był zobligowany do wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej, zgodnie z dyspozycją art. 13 ust. 12 ustawy o szczególnych rozwiązaniach, zgodnie z którym przedsiębiorca, który nie wypełnia obowiązków określonych w ust. 1 lub 2, podlega karze pieniężnej. Śląski WIIH wymierzając administracyjną karę pieniężną uwzględnił przestanki wskazane w art. 13 ust. 4 ustawy o szczególnych rozwiązaniach, tj.:

- 1) rodzaj i zakres naruszenia - niedopełnienie ciążących na stronie obowiązków ustawowych wynikających z art. 13 ust. 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach, w okresie od 16 do 22 kwietnia 2022 r. w stosunku do 153 transakcji sprzedaży węgla kamiennego,
- 2) wielkość obrotu - podaną przez spółkę w piśmie doręczonym 29 maja br.,
- 3) dotychczasową działalność przedsiębiorcy dokonującego naruszenia, czyli fakt, że jest to pierwsze stwierdzone naruszenie obowiązku, o którym mowa w art. 13 ust. 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach.

Prezes UOKiK po ponownym przeprowadzeniu postępowania stwierdził, że wymierzona kara pieniężna jest słuszna i zgodna z prawem.

Odnosząc się do odwołania z 30 czerwca br. Prezes UOKiK, po ponownym przeprowadzeniu postępowania stwierdził, że spółka, w istocie zarzuca naruszenie art. 189f § 1 pkt 1 kpa poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy waga naruszenia prawa jest znikoma, a strona zaprzestała naruszenia prawa.

Z treści uzasadnienia odwołania wynika, że strona upatruje znikomości naruszenia prawa ze względu na jego krótkotrwałość, oświadczenia nie były wystawiane w okresie 4 dni, od 19 do 22 kwietnia 2022 r. Ponadto spółka podnosi, że w dniu wejścia w życie ustawy nie istniały żadne wytyczne, jak mają postępować przedsiębiorcy, którzy nie wprowadzają węgla kamiennego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ani go nie przemieszczają. Strona wskazuje również, że od 19 kwietnia 2022 r. podejmowała wysiłki w celu ustalenia spoczywających na niej obowiązków, w tym treści oświadczeń. Spółka wskazuje również na okoliczność usunięcia skutków naruszenia prawa, co zostało opisane w piśmie, które wpłynęło do organu pierwszej instancji 31 maja br. Strona w odwołaniu wskazuje również, że większość klientów nabywających węgiel kamienny przeznacza go bezpośrednio do zużycia i nie jest zainteresowana odbieraniem oświadczeń dotyczących pochodzenia węgla nabytego w dniach od 16 do 22 kwietnia 2022 r.

Prezes UOKiK po ponownym przeprowadzeniu postępowania stwierdził, że odwołanie strony jest bezpodstawne i nie zasługuje na uwzględnienie. Spółka nie kwestionuje ustalonego stanu faktycznego, tj., że w okresie od 16 do 22 kwietnia 2022 r. nie realizowała ustawowego obowiązku wynikającego z art. 13 ust. 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach.

Organ odwoławczy wskazuje, że zarówno istnienie obowiązku jak i jego treść nie budzą wątpliwości ani co do zobowiązanego podmiotu ani zakresu przedmiotowego. Strona bez wątplenia jest przedsiębiorcą, o którym mowa w art. 13 ust. 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach, ponieważ dokonuje sprzedaży węgla na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W związku z powyższym od 16 kwietnia 2022 r., czyli, od momentu wejścia w życie ustawy o szczególnych rozwiązaniach była obowiązana sporządzić i przekazać nabywcy węgla informację, o kraju pochodzenia węgla zawierającą obligatoryjnie elementy określone wprost w treści art. 13 ust. 4 i 5 ustawy o szczególnych rozwiązaniach. Prezes UOKiK wyjaśnia, że ustawodawca nie określił wzoru oświadczeń, o których mowa w art. 13 ustawy o specjalnych rozwiązaniach. Natomiast, z treści przywołanych przepisów można logicznie wyprowadzić wniosek, że oświadczenie to winno mieć formę pisemną.

Analiza treści art. 13 ust. 12 ustawy o szczególnych rozwiązaniach prowadzi do wniosku, iż organ administracji orzekając na podstawie tego przepisu nie dysponuje uznaniem administracyjnym, lecz działa w ramach decyzji związanej. Z kolei przepis art. 13 ust. 14 ww. ustawy zawiera przesłanki, które organ zobowiązany jest uwzględnić nakładając karę pieniężną, o której mowa w ust. 13. Prezes UOKiK rozpatrując odwołanie strony, przeanalizował zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pod kątem możliwości odstąpienia od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestania na pouczeniu na podstawie art. 189f § 1 kpa. Przepis ten wskazuje wprost, jakie przesłanki muszą zostać spełnione, aby organ mógł odstąpić od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestać na pouczeniu. Są to:

- 1) waga naruszenia prawa jest znikoma, a strona zaprzestała naruszania prawa lub

- 2) za to samo zachowanie prawomocną decyzją na stronę została uprzednio nałożona administracyjna kara pieniężna przez inny uprawniony organ administracji publicznej lub strona została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, lub prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe i uprzednia kara spełnia cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

Z materiału dowodowego zgromadzonego w tej sprawie w sposób niewątpliwy wynika, że od 16 do 22 kwietnia 2022 r. przedsiębiorca nie wykonał ustawowego obowiązku, o którym mowa w art. 13 ust. 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach polegającego na sporządzeniu i przekazaniu oświadczenia o pochodzeniu węgla w stosunku do 144 transakcji.

Rozważając kwestię wagi naruszenia prawa w danej sprawie, zawsze należy odwołać się do dóbr chronionych naruszoną normą prawną i z tej perspektywy ocenić czy było ono znikome. W tej sprawie naruszony został obowiązek, o którym mowa w art. 13 ust. 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach, tj. sporządzenia i przekazania nabywcy oświadczenia o pochodzeniu węgla. Podstawą wprowadzenia m.in. powyższego wymogu jest agresja wojskowa i inwazja Federacji Rosyjskiej na Ukrainę rozpoczęta 24 lutego 2022 r. W tym samym dniu liderzy Unii Europejskiej na specjalnie zwołanym posiedzeniu Rady Europejskiej uzgodnili zakres sankcji do nałożenia na Federację Rosyjską w związku z bezprawnymi działaniami wojennymi. Pakiety sankcyjne obejmują horyzontalne zagadnienia dotyczące większości sektorów europejskiej gospodarki. W szczególności obejmują zagadnienia sektora energii, w tym zakaz inwestycji w rosyjski sektor energetyczny oraz przekazywania technologii dla tego sektora. Dodatkowo wprowadzono zakaz importu towarów z nieuznawanych republik Donieckiej i Ługańskiej, obejmujący również zakaz wwozu węgla kamiennego do Unii Europejskiej. Rzeczpospolita Polska stanowczo potępiła agresję Federacji Rosyjskiej na Ukrainę, od początku konfliktu zwracając uwagę, że restrykcje będą o tyle skuteczne, o ile powodować będą realne negatywne konsekwencje dla gospodarki i sektora finansów Rosji. Import rosyjskiego węgla pośrednio ma istotny wpływ na bezpieczeństwo Polski także w wymiarze militarnym, gdyż poprzez dopływ funduszy do rosyjskiej gospodarki zwiększa możliwości w zakresie dalszego prowadzenia działań wojennych przeciw Ukrainie. W tym kontekście, stanowi jedno ze źródeł finansowania agresywnej polityki, a jego odcięcie przyczyniłoby się do zmniejszenia możliwości jej realizacji ograniczając także zasoby na prowadzenie wojny oraz także tempo działań wojennych, co także jest celem wprowadzanych sankcji i działań międzynarodowych.

Na podstawie art. 8 ustawy o szczególnych rozwiązaniach, ze względu na zagrożenie bezpieczeństwa narodowego zakazano wprowadzania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz w określonych sytuacjach przemieszczania węgla pochodzącego z terytorium Federacji Rosyjskiej albo Białorusi. Ustawa o szczególnych rozwiązaniach ustanawiająca powyższy zakaz weszła w życie 16 kwietnia 2022 r. Regulacje zawarte w art. 13 ustawy o szczególnych rozwiązaniach są jednym z elementów sankcji wymierzonych w import surowców energetycznych z Federacji Rosyjskiej oraz separatystycznych republik obwodu donieckiego i ługańskiego. Obowiązek sporządzenia oświadczenia o kraju pochodzenia węgla i przekazanie go nabywcy ma na celu egzekwowanie zakazu, o którym mowa w art. 8 ustawy o szczególnych rozwiązaniach i zapobieganie wprowadzaniu do obrotu węgla pochodzącego z ww. źródeł. Jak uprzednio wykazano istnienie obowiązku sporządzania oświadczeń oraz ich treść wynika wprost z brzmienia przepisów art. 13 ust. 2, 4 i 5 ustawy o szczególnych rozwiązaniach. Spółka zachowując wymóg formy pisemnej mogła wykonać ww. obowiązek

sporządzając własne oświadczenie ponieważ ustawodawca nie określił jego wzoru. Odnosząc się do argumentów strony zawartych w odwołaniu należy zwrócić uwagę, że strona mogła również uniknąć naruszenia obowiązku powstrzymując sprzedaż węgla od 16 kwietnia 2022 r. czyli od momentu wejścia w życie przepisów ustawy o szczególnych rozwiązaniach, do momentu wyjaśnienia nasuwających się jej wątpliwości dotyczących sposobu realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 13 ust. 2 tej ustawy.

W związku z powyższym naruszenie obowiązku wynikającego z art. 13 ust. 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach nie może zostać uznane za naruszenie o znikomej wadze.

Natomiast z materiału dowodowego wynika, że strona zaprzestała naruszania prawa, ponieważ od 22 do 27 kwietnia 2022 r. wstrzymała sprzedaż węgla kamiennego i począwszy od jej przywrócenia 28 kwietnia 2022 r. do każdej transakcji sprzedaży sporządzała i przekazywała wymagane prawem oświadczenie o pochodzeniu węgla kamiennego. Powyższa okoliczność nie została dostrzeżona przez organ pierwszej instancji, jednakże nie wpływa to na poprawność rozstrzygnięcia, ponieważ przesłanki wskazane w art. 189f § 1 pkt 1 kpa muszą zostać spełnione łącznie.

W rozpatrywanej sprawie nie ziszcila się również przesłanka obligatoryjnego odstąpienia od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestania na pouczeniu wynikająca z art. 189f § 1 pkt 2 kpa, ponieważ na stronę za to samo zachowanie nie została uprzednio nałożona prawomocną decyzją administracyjną kara pieniężna przez inny uprawniony organ administracji publicznej. Przedsiębiorca nie został również prawomocnie ukarany za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, lub prawomocnie skazany za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe. W związku z powyższym nie ziszcila się przesłanka uprzedniego ukarania ani spełniania przez tą karę celów, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna w niniejszym postępowaniu.

Prezes UOKiK przeprowadzając ponownie postępowanie przeanalizował możliwość zastosowania art. 189f § 2 kpa. Przepis ten stanowi, że w przypadkach innych niż wymienione w 189f § 1 kpa, jeżeli pozwoli to na spełnienie celów, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna, organ administracji publicznej, w drodze postanowienia, może wyznaczyć stronie termin do przedstawienia dowodów potwierdzających:

- 1) usunięcie naruszenia prawa lub
- 2) powiadomienie właściwych podmiotów o stwierdzonym naruszeniu prawa, określając termin i sposób powiadomienia.

Organ odwoławczy, po ponownym przeprowadzaniu postępowania, stwierdził, że okoliczności i waga naruszenia prawa w tej sprawie nie budzą wątpliwości. Zważywszy, że ustawodawca nie określił wprost w treści przepisu momentu wykonania obowiązku, słuszne i zgodne z prawem było wydanie przez Śląskiego WIIH postanowienia, o którym mowa w art. 189f § 2 kpa i wyznaczenie spółce terminu do przedstawienia dowodów potwierdzających fakt usunięcia naruszenia prawa zaistniałego w okresie od 16 do 22 kwietnia 2022 r. Strona przedstawiła dowody potwierdzające usunięcie naruszenia prawa w stosunku do 9 spośród 153 transakcji sprzedaży węgla kamiennego, które miały miejsce w kontrolowanym markecie OBI 811. Natomiast, co do pozostałych 144 transakcji strona przygotowała oświadczenia i w miejscu sprzedaży oraz na stronie internetowej umieściła informację o możliwości ich odbioru. Prezes UOKiK podziela zdanie organu pierwszej instancji, że powyższe działanie nie jest równoznaczne z dokonaniem usunięcia naruszenia

prawa. W konsekwencji przepis art. 189f § 3 kpa, nie ma zastosowania w niniejszym postępowaniu.

Prezes UOKiK stwierdził, że w tej sprawie nie ziszcili się przesłanki do obligatoryjnego ani fakultatywnego odstąpienia od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestania na pouczeniu, o których mowa w art. 189f kpa. W związku z powyższym odwołanie strony jest bezpodstawne i nie zasługuje na uwzględnienie.

Odnosząc się do zarzutu o wymierzeniu wygórowanej kary pieniężnej, Prezes UOKiK wyjaśnia, że sankcja wskazana w art. 13 pkt 12 ustawy o szczególnych rozwiązaniach jest administracyjną karą pieniężną wymierzaną w przypadku popełnienia tzw. deliktu administracyjnego, czyli jest wymierzana na skutek zaistnienia stanu niezgodnego z prawem. Z materiału dowodowego zgromadzonego w tej sprawie wynika, że stwierdzono naruszenie obowiązku, o którym mowa w art. 13 ust. 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach. Powyższe skutkuje wymierzeniem kary pieniężnej w wysokości do 10.000.000,00 zł. Organ pierwszej instancji kierując się przesłankami wymienionymi w art. 13 ust. 14 ustawy o szczególnych rozwiązaniach nałożył na spółkę karę pieniężną w wysokości 1.000,00 zł, co w ocenie Prezesa UOKiK jest karą optymalnej wysokości.

W związku z powyższym Prezes UOKiK nie uwzględnił wniosku strony wniesionego na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 kpa o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i umorzenie postępowania w sprawie nałożenia administracyjnej kary pieniężnej. Jak uprzednio wykazano w tej sprawie nie ziszcili się przesłanki obligatoryjnego ani fakultatywnego odstąpienia od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestania na pouczeniu co czyni bezpodstawnym wniosek spółki, o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i orzeczenie, co do istoty sprawy na podstawie art. 189f § 1 pkt 1 kpa poprzez odstąpienie od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestanie na pouczeniu z uwagi na znikomą wagę naruszenia i zaprzestanie naruszania prawa.

W związku z powyższym, wymierzoną karę pieniężną należy wpłacić na rachunek Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Katowicach, wskazany w treści decyzji Śląskiego WIIH (sygn. NR.8361.159.2023/7DEC/23) z 12 czerwca br. w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszego rozstrzygnięcia.

Zważywszy na przedstawione okoliczności należało postanowić, jak w sentencji. Decyzja niniejsza jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - 1) do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - 2) ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;

- 3) ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
 - 4) ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł.
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądowo - administracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienia adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego.
4. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do kar pieniężnych stosuje się odpowiednio przepisy Działu IVa kpa.

Podstawa prawna pouczenia

art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 1634 oraz poz. 1705); § 2 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami (Dz. U. z 2021 r. poz. 535).

z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Joanna Jankowska-Kuć
Dyrektor
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/

Otrzymują:

- 1) Superhobby Market Budowlany Sp. z o.o., [xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx]
- 2) Śląski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej
- 3) a/a